

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2016)0355

Насоки за политиките за заетост на държавите членки *

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 15 септември 2016 г. относно предложението за решение на Съвета относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (COM(2016)0071 – C8-0098/2016 – 2016/0043(NLE))

(Консултация)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Съвета (COM(2016)0071),
 - като взе предвид член 148, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който Съветът се е консултирал с него (C8-0098/2016),
 - като взе предвид своята позиция от 8 юли 2015 г. относно предложението за решение на Съвета относно насоки за политиките за заетост на държавите членки¹,
 - като взе предвид член 59 от своя правилник,
 - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси (A8-0247/2016),
1. Одобрява измененото предложение на Комисията;
 2. Приканва Комисията съответно да внесе промени в предложението си съгласно член 293, параграф 2 от Договора за функционирането на ЕС;
 3. Призовава Съвета, в случай че възнамерява да се отклони от текста, одобрен от Парламента, да го информира за това;
 4. Призовава Съвета отново да се консултира с него, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в предложението на Комисията;
 5. Възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията.

¹ Приети текстове, P8_TA(2015)0261.

Изменение 1

Предложение за решение Съображение -1 (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(-1) Съветът, с Решение (ЕС) 2015/1848^{1а}, отново пренебрегна законодателната резолюция на Европейския парламент от 8 юли 2015 г. Подходът на Съвета не е в духа на Договорите, отслабва сътрудничеството между институциите на Съюза и засилва „демократичния дефицит“ по отношение на гражданите на Съюза. Европейският парламент изразява дълбоко съжаление във връзка с подхода на Съвета и подчертава, че законодателната му резолюция следва да се вземе под внимание.

^{1а}Решение (ЕС) 2015/1848 на Съвета от 5 октомври 2015 г. относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки за 2015 г. (ОВ L 268, 15.10.2015 г., стр. 28).

Изменение 2

Предложение за решение Съображение 1

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(1) В член 145 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че държавите членки и Съюзът работят за изработването на координирана стратегия за заетостта, и по-специално за развитието на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които да могат да реагират бързо на икономическите промени, с оглед постигането на целите,

(1) В член 145 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че държавите членки и Съюзът работят за изработването на координирана стратегия за заетостта, и по-специално за развитието на квалифицирана, обучена и адаптивна работна сила, както и на пазари на труда, които да могат да реагират бързо на икономическите промени, с оглед постигането на целите,

изброени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС).

изброени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). **В съответствие с членове 9 и 10 от ДФЕС при определянето и осъществяването на своите политики и дейности Съюзът трябва да осигури приобщаващ и интегриран пазар на труда, който да е в състояние да се справя с тежкото въздействие на безработицата и да осигурява високо ниво на заетост, да осигурява достойни условия на труд на цялата територия на Съюза, включително подходящи трудови възнаграждения, и да гарантира подходяща социална закрила в съответствие с трудовото законодателство, колективните трудови договори и съгласно принципа на субсидиарност, както и високо равнище на образование и обучение, и да се бори с дискриминацията, основана на пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.**

Изменение 3

Предложение за решение Съображение 2

Текст, предложен от Комисията

(2) Предложената от Комисията стратегия „Европа 2020“ предоставя на Съюза възможността да ориентира икономиката си в посока на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, съпътстван от висока степен на заетост, производителност и социално сближаване. **В съответните насоки са определени пет водещи цели — общите цели, от които държавите членки се ръководят в своите действия и които са съобразени с техните различни изходни позиции и различните обстоятелства на**

Изменение

(2) Предложената от Комисията стратегия „Европа 2020“ (Европа 2020) **следва да** предоставя на Съюза възможността да ориентира икономиката си в посока на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, съпътстван от висока степен на заетост, производителност и социално сближаване. **Съюзът се нуждае от всеобхватни политики и публични инвестиции, които ще се борят с безработицата и бедността. В тази връзка, развитието на заетостта и социалните показатели на Европа**

национално равнище, както и с позициите на Съюза и условията в него. Европейската стратегия по заетостта играе водеща роля за изпълнението на целите на новата стратегия в областта на заетостта и пазара на труда.

2020 до момента е повод за дълбока загриженост, тъй като броят на хората, изложени на риск от бедност и социално изключване, се е увеличил с пет милиона, вместо да намалява, коефициентът на заетост в някои държави все още не е възстановен на равнището отпреди кризата, като в някои държави членки делът на младите хора, незаети с работа, учене или обучение (NEET), е над 20 %, а процентът на преждевременно напускащите училище достига 23 %. Европейската стратегия по заетостта играе водеща роля за изпълнението на целите на новата стратегия в областта на заетостта, социалното приобщаване и пазара на труда. Тези цели все още не са реализирани и по-значителни усилия трябва да бъдат направени от държавите членки с цел постигане на очакваните резултати. Осъществяването на Европа 2020 в областта на заетостта и в социалната област трябва да остане главна цел на политиките на държавите членки в областта на заетостта.

Изменение 4

Предложение за решение Съображение 3

Текст, предложен от Комисията

(3) Интегрираните насоки *са* в съответствие със заключенията на Европейския съвет. В тях се отправят точни указания към държавите членки във връзка с разработването на националните програми за реформи и изпълнението на реформите, обръща се внимание на взаимозависимостта между държавите членки и е осигурено съответствие с Пакта за стабилност и растеж. Насоките за заетостта следва да **бъдат основа** за всички специфични за

Изменение

(3) Интегрираните насоки **следва да бъдат** в съответствие със заключенията на Европейския съвет. В тях се отправят точни указания към държавите членки във връзка с разработването на националните програми за реформи и изпълнението на реформите, обръща се внимание на взаимозависимостта между държавите членки и е осигурено съответствие с Пакта за стабилност и растеж. Насоките за заетостта следва да **се вземат предвид** за всякакви

отделните държави препоръки, които Съветът евентуално би отправил към държавите членки съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС, успоредно със специфичните за отделните държави препоръки, отправени към тях съгласно член 121, параграф 2 от *посочения договор*. **Въз основа на** насоките за заетостта следва да **се изготвя и съвместният** доклад за заетостта, който Съветът и Европейската Комисия ежегодно изпращат до Европейския съвет.

специфични за отделните държави препоръки, които Съветът евентуално би отправил към държавите членки съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС, при баланс със специфичните за отделните държави препоръки, отправени към държавите членки съгласно член 121, параграф 2 от *ДФЕС*. **Специфичните за всяка държава препоръки следва да вземат под внимание не само икономическите показатели, но също така по целесъобразност свързаните със заетостта показатели и социалните показатели, като извършват предварителна оценка на реформите, които да бъдат приложени, и на тяхното въздействие върху гражданите.** Насоките за заетостта следва да **бъдат установени в тясно сътрудничество с Европейския парламент и следва да** съставляват основата за изготвянето на **съвместния** доклад за заетостта, който Съветът и Европейската Комисия ежегодно изпращат до Европейския съвет. **Три показателя за заетост – равнище на активност, младежка заетост и дълготрайна безработица – неотдавна бяха включени в процедурата при макроикономически дисбаланс и Европейският парламент в своята резолюция от 25 февруари 2016^{1а} призова за това тези показатели да стартират задълбочен анализ в съответните държави членки, което може да доведе до предлагането и прилагането на допълнителни икономически и социални реформи на пазара на труда.**

^{1а} *Приети текстове, P8_TA(2016)0058.*

Изменение 5

Предложение за решение
Съображение 4

Текст, предложен от Комисията

(4) Прегледът на националните програми за реформи, включени в съвместния доклад за заетостта, показва, че държавите членки следва да продължат да полагат максимални усилия в следните приоритетни области: увеличаване на участието на пазара на труда и намаляване на структурната безработица, развиване на квалифицирана работна сила **в съответствие с** нуждите на пазара на труда и насърчаване на **качеството на работните** места и ученето през целия живот, подобряване на резултатите на системите за образование и обучение на всички равнища и увеличаване на участието във висшето образование, насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността.

Изменение 6

Предложение за решение Съображение 6 а (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

(4) Прегледът на националните програми за реформи, включени в съвместния доклад за заетостта, показва, че държавите членки следва **да вземат предвид препоръките на Европейския парламент относно годишния обзор на растежа, специфичните за всяка държава препоръки и насоките за заетостта и следва да** продължат да полагат максимални усилия в следните приоритетни области: увеличаване на участието на пазара на труда и намаляване на структурната безработица **чрез създаване на работни места, подкрепа за добре функциониращ, динамичен и приобщаващ пазар на труда**, развиване на квалифицирана работна сила, **която да може да отговаря на** нуждите на пазара на труда, и насърчаване на **достойни работни** места и ученето през целия живот, подобряване на резултатите на системите за образование и обучение на всички равнища и увеличаване на участието във висшето образование, насърчаване на социалното **приобщаване и съвместяването на нуждите на семейния и професионалния живот, борба с дискриминацията от всякакъв вид и борба с бедността, по-специално бедността сред децата, както и подобряване на капацитета на застаряващото население.**

Изменение

(6а) **120 милиона граждани на Съюза — около 25% — са изложени на риск от бедност и социално**

изключване. Тази извънредна ситуация, отразена и от оставащия висок брой граждани на Съюза, които са без работа, налага Комисията да приеме мерки, за да насърчи държавите членки да разработят национални схеми за минимален основен доход, така че за тези граждани да могат да бъдат осигурени достойни условия на живот.

Изменение 7

Предложение за решение Член 1 – параграф 1

Текст, предложен от Комисията

Насоките относно политиките за заетост на държавите членки, определени в приложението *към решението на Съвета от 5 октомври 2015 г. относно насоките за политиките за заетост на държавите членки*⁴, се запазват и през 2016 г., а държавите членки се съобразяват с тях по отношение на своите политики за заетост.

⁴ Решение (ЕС) 2015/1848 на Съвета от 5 октомври 2015 г. относно насоки за политиките по заетостта на държавите членки за 2015 г. (ОВ L 268, 15.10.2015 г., стр. 28).

Изменение 8

Предложение за решение Приложение (ново)

Текст, предложен от Комисията

Изменение

Приемат се насоките относно политиките за заетостта на държавите членки, както са определени в приложението. *Тези насоки се вземат предвид от* държавите членки *в техните* политики за заетост *и програми за реформи, за които те представят доклад в съответствие с член 148, параграф 3 от ДФЕС.*

Насока 5: Насърчаване на търсенето на работна сила

С цел да се увеличи заетостта при мъжете и жените, държавите членки, в сътрудничество с

регионалните и местните органи, следва да предприемат ефективни и бързи мерки във връзка със сериозния проблем с безработицата и да улесняват и да инвестират в създаването на устойчиви и качествени работни места, да решат въпроса относно достъпността за изложените на риск групи и да намалят пречките пред предприятията да наемат работна сила на всички нива на квалификация и във всички сектори на пазара на труда, включително чрез намаляване на бюрокрацията, при зачитане на трудовите и социалните стандарти, насърчаване на предприемачеството, и в частност — създаването и развитието на микропредприятия и малки и средни предприятия.

Държавите членки следва активно да насърчават, наред с другото, зеления, белия и синия сектор на работните места и социалната икономика и да засилят социалните иновации.

Данъчната тежест следва да се измести от работещите към други източници на данъчно облагане, чието въздействие върху растежа и заетостта не е така отрицателно, като същевременно бъдат защитени приходите с оглед осигуряването на адекватна социална закрила и разходи, насочени към публичните инвестиции, иновациите и създаването на работни места.

Облекченията в трудовото облагане следва да бъдат насочени към съответните компоненти на данъчно-осигурителната тежест, към решаване на проблема с дискриминацията и към премахване на пречките и демотивиращите фактори за участие на пазара на труда, особено за хората с увреждания и за тези, чийто достъп до него е най-затруднен, като същевременно се спазват действащите трудови норми.

Политиките, гарантиращи, че възнагражденията позволяват адекватни минимални доходи, продължават да са важни за създаването на работни места и за намаляване на бедността в Съюза. Следователно държавите членки, заедно със социалните партньори, следва да зачитат и насърчават механизми за определяне на реалните възнаграждения в зависимост от динамиката на производителността, които да спомагат да се коригират минали различия, без да се предизвиква дефлационен натиск. Тези механизми следва да осигуряват необходимите ресурси, за да се отговори на основните потребности, като се вземат предвид показателите за бедност, специфични за всяка държава членка. За тази цел трябва да се оценяват правилно специфичните умения и местните условия на пазара на труда, с цел да се гарантират осигуряващи достоен живот трудови възнаграждения в целия Съюз. При определянето на минималните възнаграждения в съответствие с националното законодателство и националните практики държавите членки и социалните партньори следва да гарантират тяхната адекватност и да анализират въздействието им върху бедността сред работещите, доходите на домакинствата, съвкупното търсене, както и върху създаването на работни места и конкурентоспособността.

Държавите членки следва да намалят бюрокрацията, за да облекчат малките и средните предприятия, тъй като те допринасят значително за създаването на работни места.

Насока 6: Усъвършенстване на предлагането на работна сила и на уменията

Държавите членки следва да насърчават устойчивата

производителност и пригодността за качествена заетост посредством подходящо предлагане на съответни знания и умения, налични и достъпни за всички. Следва да се обърне специално внимание на здравеопазването, социалните и транспортните услуги, при които има или ще възникне в средносрочен план недостиг на персонал.

Държавите членки следва да направят ефективни инвестиции за висококачествено и приобщаващо образование от ранна възраст и в системите на професионалното обучение и същевременно да подобрят тяхната ефективност и ефикасност, за да се повишат знанията и квалификацията на работната сила, като същевременно се увеличи разнообразието от умения, което ще позволи по-добро предвиждане и удовлетворяване на бързо променящите се нужди на динамичните пазари на труда в една икономика, основаваща се все повече на цифровите технологии. За тази цел следва да се вземе под внимание фактът, че т.нар. „меки умения“, като например умения за общуване, стават все по-важни за голям брой професии.

Държавите членки следва да насърчават предприемачеството сред младите хора, наред с другото като въвеждат факултативни курсове по предприемачество и насърчават създаването на предприятия от учащите в гимназии и университети. Държавите членки, в сътрудничество с местните и регионалните органи, следва да увеличат усилията за предотвратяване на преждевременното напускане на училище от младите хора и да осигурят по-гладък преход от образованието и обучението към професионалния живот, да подобрят достъпа и да премахнат пречките пред ученето за възрастни с

високо качество за всички, като обръщат особено внимание на високорисковите групи и техните потребности, чрез предлагане на преквалификация на уменията, когато закриването на работни места и промените в пазара на труда изискват активна реинтеграция. Същевременно държавите членки следва да изпълняват стратегии за удължаване на активния живот, за да се дава възможност за здравословен труд до реалната пенсионна възраст.

Едновременно с гарантирането на необходимото ниво на умения, което се изисква от постоянно променящия се пазар на труда, и с подпомагането на образованието и обучението, успоредно с програми за обучение на възрастни, държавите членки следва да вземат предвид факта, че са нужни и работни места за работници с ниска квалификация и че възможностите за заетост са по-добри за висококвалифицираните, отколкото за средно- и нискоквалифицираните лица.

Достъпът до висококачествени образование и грижи в ранна детска възраст следва да бъде приоритет на всеобхватни политики и инвестиции, съчетани с мерки за подкрепа на семействата и родителите и мерки, позволяващи на родителите да съвместяват работата и семейния живот, като принос с цел предотвратяване на преждевременното напускане на училище и увеличаване на шансовете на младите хора на пазара на труда.

Проблемът с безработицата, по-специално дългосрочната безработица и високата безработица на регионално равнище, следва да се разреши ефективно и своевременно, както и да се предотвратява посредством комбинация от мерки в областта на търсенето и предлагането. Броят на дългосрочно

безработните лица и проблемът с несъответствията на уменията и остарелите работни умения следва да бъдат разрешени чрез всеобхватни и взаимно засилващи се стратегии, включително предоставяне на индивидуализирана и основаваща се на потребностите активна подкрепа и целесъобразни форми на социална закрила за връщане на пазара на труда на дългосрочно безработните по информиран и отговорен начин. Младежката безработица трябва да бъде обект на всеобхватен подход чрез цялостна стратегия за младежка заетост. Това включва инвестиране в сектори, които могат да създадат качествени работни места за младите хора, и предоставяне на съответните участници, като например служби за подкрепа на младежта, доставчици на образование и обучение, младежки организации и публични служби по заетостта, на средствата, необходими за пълното и последователно изпълнение на националните планове за въвеждане на гаранция за младежта, както и бързо използване на наличните средства от страна на държавите членки. Също така трябва да бъде улеснен достъпът до финансиране за тези, които решат да започнат предприемаческа дейност, чрез осигуряване на повече информация, намаляване на прекалената бюрокрация и възможности за превръщане на обезщетенията за няколко месеца безработица в авансово предоставяни безвъзмездни средства за започване на предприемаческа дейност след представянето на бизнес план и в съответствие с националното законодателство.

Държавите членки следва да вземат под внимание местните и регионалните различия при подготовката и изпълнението на

мерките срещу безработицата и следва да си сътрудничат с местните органи по заетостта.

*Структурните слабости в системите на образованието и обучението следва да бъдат премахнати, за да се постигнат качествени резултати от учебния процес и да се предотврати и отстрани проблемът с преждевременното напускане на училище, както и да се подкрепи цялостното и висококачествено образование още на най-начална степен. Това изисква гъвкави образователни системи, които са съсредоточени върху практиката. Държавите членки, в сътрудничество с местните и регионалните органи, следва да повишат качеството на равнището на образование, като направят образованието достъпно за всички, да въвеждат и подобряват системите за дуално обучение, адаптирани към потребностите, както и да усъвършенстват професионалното обучение и съществуващите рамки като *Europass*, като същевременно гарантират, когато е необходимо, целесъобразното преквалифициране на уменията, така че уменията, придобити извън официалната образователна система, да бъдат признавани. Връзките между сферата на образованието и пазара на труда следва да бъдат засилени, като се гарантира, че образованието е достатъчно широко, за да осигурява на хората солидна основа за тяхната пригодност за заетост през целия живот.*

Държавите членки следва да съгласуват по-добре своите образователни системи с пазара на труда, за да подобрят прехода от образование към трудова дейност. Зелените работни места и здравеопазването са от съществено

значение, по-специално в контекста на цифровизацията и с оглед на новите технологии.

Дискриминацията на пазара на труда, както и по отношение на достъпа до пазара на труда, трябва да бъде допълнително намалена, особено при групите, които са обект на дискриминация или изключване, като например жените, по-възрастните работещи, младите хора, лицата с увреждания и законните мигранти. На пазара на труда трябва да се осигури равенство между половете, включително равно заплащане, както и достъп до висококачествено образование и грижи в ранна детска възраст на разумни цени, а също и необходимата гъвкавост за предотвратяване на изключването на лицата, прекъснали кариерата си поради семейни задължения, като например лицата, които полагат грижи за членове на семейството. В този смисъл държавите членки следва да деблокират директивата относно жените в управителните съвети.

В тази връзка държавите членки следва да вземат под внимание факта, че процентът на младите хора, незаети с работа, учене или обучение, е по-висок сред жените, отколкото сред мъжете и че явлението „незаети с работа, учене или обучение“ се дължи главно на увеличаване на младежката безработица, но също и на бездействието, свързано с липсата на образование.

Държавите членки следва пълноценно, ефективно и ефикасно да използват предоставяната от Европейския социален фонд и другите фондове на Съюза подкрепа за борбата с бедността, подобряването на качествена заетост, социалното приобщаване, образованието, публичната администрация и публичните услуги.

Европейският фонд за стратегически инвестиции и неговите инвестиционни платформи следва също да бъдат мобилизирани, за да се гарантира създаването на качествени работни места и предоставянето на работещите на необходимите умения, за да може Съюзът да премине към устойчив модел на растеж.

Насока 7: Подобряване на функционирането на пазара на труда

Държавите членки следва да намалят сегментирането на пазара на труда чрез справяне с проблема с несигурната заетост, непълната заетост, недеklarирания труд и договорите за „нула часове“.

Правилата и институциите за защита на заетостта следва да осигурят подходяща среда за набиране на персонал, като същевременно поддържат адекватни нива на закрила на търсещите работа или работещите на временни договори, договори за непълно работно време, нетипични договори или договори за независим труд, чрез активно включване на социалните партньори и чрез насърчаване на колективното договаряне. Следва да бъде осигурена качествена заетост за всички от гледна точка на социално-икономическата сигурност, дълготрайността, адекватното трудово възнаграждение, правата на работното място, достойните условия на труд (включително здравословните и безопасни условия), защитата на социалната сигурност, равенството между половете, възможностите за образование и обучение. Следователно е необходимо да се насърчи навлизането на младите хора на пазара на труда, реинтеграцията на дългосрочно безработните и успешното съчетаване на професионалния и личния живот чрез предоставяне на

достъпни грижи и модернизиране на организацията на труда. В целия Съюз следва да се насърчава по-голямо сближаване в условията на труд.

Достъпът до пазара на труда следва да подпомага предприемачеството, устойчивото създаване на работни места във всички сектори, включително в този на зелената заетост и социалните грижи и иновациите, с цел оптимално използване на уменията на хората, насърчаване на тяхното развитие през целия живот и стимулиране на иновациите, предлагани от работниците и служителите.

При планирането и провеждането на съответните реформи и политики държавите членки следва активно да работят с националните парламенти, социалните партньори, организациите на гражданското общество, регионалните и местните органи в съответствие с принципа за партньорство и националните практики, като същевременно спомагат за подобряване провеждането и ефективността на социалния диалог на национално равнище, особено в държавите, където обезценяването на трудовите възнаграждения представлява сериозен проблем, предизвикан от неотдавнашното дерегулиране на пазарите на труда и слабостта на колективното договаряне.

Държавите членки следва да осигурят основни стандарти за качеството на активните политики на пазара на труда, като подобрят тяхната целенасоченост, информационно покритие, обхват и взаимодействие с подкрепящи мерки, като например социално осигуряване. Тези политики следва да бъдат насочени към подобряване на достъпа до пазара на труда, като засилват колективното договаряне и социалния диалог и подкрепят устойчивите преходи на

пазара на труда, като висококвалифицираните публични служби по заетостта следва да предоставят персонализирана подкрепа и да прилагат механизми за измерване на ефективността. Държавите членки следва също така да осигурят такива системи за социална закрила, които активизират и предоставят възможности за труд на тези, които могат да участват на пазара на труда, и защита на тези, които са (временно) изключени от него и/или не са в състояние да участват на него, както и системи, които подготвят гражданите за потенциалните рискове и променящите се икономически и социални условия. Държавите членки следва да въведат, като една от възможните мерки за намаляване на бедността и в съответствие с националните практики, минимален доход, пропорционален на конкретното социално-икономическо положение. Държавите членки следва да насърчават приобщаващи и отворени за всички пазари на труда, както и въвеждането на ефективни антидискриминационни мерки.

Следва да се осигури мобилност на работещите като основно право и въпрос на свободен избор с цел използване на пълния потенциал на европейския пазар на труда, включително чрез подпомагане на прехвърлянето на пенсионните права и социалноосигурителните права, както и ефективното признаване на професионалните квалификации и умения и премахването на бюрокрацията и другите съществуващи пречки. Държавите членки следва едновременно с това да се справят с езиковите бариери, подобрявайки системите за обучение в тази област. Държавите членки следва да използват мрежата EURES, за да насърчават мобилността на

работещите. Следва да се насърчават инвестициите в региони, изпитващи отлив на работна сила, за да се намали изтичането на мозъци и да се насърчават мобилните работници да се върнат.

Насока 8: Подобряване на качеството и резултатността на системите за образование и обучение на всички равнища

Държавите членки следва да превърнат в приоритет достъпа до висококачествени образование и грижи в ранна детска възраст на разумни цени, тъй като и двете са важни мерки за подкрепа на участниците на пазара на труда и допринасят за повишаване на общото равнище на заетост, като същевременно подпомагат лицата в изпълнението на техните отговорности. Държавите членки следва да въведат всеобхватни политики и инвестиции, необходими за подобряване на подкрепата за семействата и родителите, както и мерки, които помагат на родителите да съвместяват работата и семейния живот, като принос за предотвратяване на преждевременното напускане на училище и увеличаване на шансовете на младите хора на пазара на труда.

Насока 9: Социална справедливост, борба с бедността и насърчаване на равните възможности

Държавите членки, в сътрудничество с местните и регионалните органи, следва да подобрят системите си за социална закрила, като осигурят основни стандарти, за да се предоставя ефективна, ефикасна и устойчива защита на всички житейски етапи, като се осигури достоен живот, достъп до социална закрила, пълно зачитане на социалните права, справедливост и преодоляване на неравнопоставеността, както и като

се осигури активно приобщаване с цел премахване на бедността, по-специално на изключените от пазара на труда и на по-уязвимите групи. Съществува необходимост от опростени, по-целенасочени и по-амбициозни социални политики, включващи достъпни и качествени грижи за децата и образование, ефективно обучение и помощ за работа, подпомагане на жилищното настаняване и достъпни за всички и висококачествени здравни грижи, достъп до основни услуги като банкови сметки и интернет, както и действия за предотвратяване на преждевременното напускане на училище и борба с крайната бедност, социалното изключване и като цяло с всички форми на бедност. Детската бедност, по-специално, трябва да бъде решително преодоляна.

За тази цел следва допълнително да се използват разнообразни инструменти, включително съобразени с индивидуалните нужди услуги за активизиране и предоставяне на възможности за труд, както и за подкрепа на доходите. За целта всяка държава членка трябва сама да определи равнищата на минималния доход в съответствие с националните практики и при отчитане на конкретното икономическо и социално положение на съответната държава членка. Системите за социална закрила следва да бъдат разработени така, че да се улесни достъпът и включването на всички лица по недискриминационен начин, да се подкрепят инвестициите в човешки капитал и да се подпомогне предотвратяването, ограничаването и защитата срещу бедността и социалното изключване, както и срещу други рискове като загуба на здравето или на работното място. Специално внимание следва да се обърне на децата, които са в

*състояние на бедност поради
трайната безработица на
родителите.*

*Пенсионните системи следва да
бъдат структурирани по такъв
начин, че тяхната устойчивост и
адекватност по отношение на
мъжете и жените да бъде
гарантирана посредством
укрепването пенсионни схеми,
насочени към достоен пенсионен
доход, който да е най-малкото над
прага на бедността. Пенсионните
системи следва да предоставят
консолидация, по-нататъшно
развитие и усъвършенстване на
трите стълба на системите за
пенсионно спестяване. Обвързване на
пенсионната възраст с очакваната
продължителност на живота не е
единственият инструмент за
справяне с предизвикателството
относно застаряването. Реформите
на пенсионните системи следва също
така, наред с другото, да отразяват
тенденциите на пазара на труда,
раждаемостта, здравето и
демографската ситуация,
финансовото положение, условията
на труд и коефициента на
икономическа зависимост. Най-
добрият начин за справяне с
предизвикателството на
застаряването е да се повиши
общото равнище на заетост, при
основаване, наред с другото, на
социални инвестиции в активния
живот на възрастните хора.*

*Държавите членки следва да
подобрят качеството,
приемливостта на цените,
достъпността, ефикасността и
ефективността на системите на
здравеопазване и дългосрочни грижи и
социалните услуги, както и да
осигурят достойни условия на труд в
свързаните сектори, без при това да
се засяга финансовата устойчивост
на тези системи, като се подобри*

солидарното финансиране.

Държавите членки следва да използват пълноценно предоставяната подкрепа от Европейския социален фонд и другите фондове на Съюза с цел борба с бедността, социалното изключване и дискриминацията, подобряване на достъпността за хората с увреждания, насърчаване на равенството между жените и мъжете и подобряване на публичната администрация.

Водещите цели на „Европа 2020“, въз основа на които държавите членки определят националните си цели, като отчитат относителните си изходни позиции и националните особености, се изразяват в увеличаване на равнището на заетост за жените и мъжете на възраст между 20 и 64 години до 75% до 2020 г.; намаляване на дела на преждевременно напускащите училище под 10%; увеличаване най-малко на 40% на дела на завършилите висше или еквивалентно на него образование от хората на възраст между 30 и 34 години; и насърчаване на социалното приобщаване, по-специално чрез намаляване на бедността, със стремеж за преодоляване на риска от бедност и социално изключване за най-малко 20 милиона души^{1а}.

^{1а} Тази група се състои от лицата, застрашени от бедност или изключване, въз основа на три показателя (риск от бедност, материални лишения; безработни домакинства), като държавите членки могат свободно да определят националните си цели въз основа на най-подходящите показатели, съобразени с техните национални особености и приоритети.